

HÖGSKOLAN
DALARNA

Examensarbete kandidatnivå

Vad kännetecknar en genre?

En jämförande analys av jazzrock, bebop och progressiv rock

Författare: Charlotte Jonsson
Handledare: Sten Sundin
Seminarieexaminator: Per-Henrik Holgersson
Formell kursexaminator: Thomas Florén
Ämne/huvudområde: Ljud- och musikproduktion
Kurskod: LP2009
Poäng: 15 hp
Termin: HT18
Examinationsdatum: 18/1-19

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera examensarbetet i fulltext i DiVA. Publiceringen sker open access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av examensarbetet. Open access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten open access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (fritt tillgänglig på nätet, open access):

Ja

Abstract

Vilken musik som tillhör en genre kan i många fall uppfattas som en självklarhet, men vad är det som verkligen kännetecknar en specifik genre? Syftet med denna undersökning är att ta reda på vad som kännetecknar fusionen jazzrock, för att sedan jämföra denna med de snarlika genrerna bebop och progressiv rock. I tidigare forskning tas Lilliestam, Milkowski och Björnfots forskning upp, de har olika infallsvinklar. Lilliestam går in på vad musik har för påverkan på oss människor, Milkowski utgår ifrån själva genren fusion och dess utövare medan Björnfot har gjort en undersökning som analyserar snarlika subgenrer. Som teori har Fabbris genredefinitionsmodell använts för att med hjälp av hans regler få fram de mest väsentliga resultaten. Gridley tar upp kännetecknande element i jazz respektive rock, hans tidigare arbete har använts för att jämföra och styrka resultaten. Musikanalys är den metod som använts för att djupgående analysera varje enskilt verk och deras diverse aspekter, för att sedan skapa en helhetsbild. I resultat presenteras vad som kommit fram under analysen, vilka kännetecken man hör och upplever under respektive regel och genre. Slutligen anser jag att resultatet av denna undersökning visar att man finner många likheter mellan de tre genrerna. Likheterna i det hörbara uppfattades som mer påtagliga mellan bebop och jazzrock, men det fanns en större likhet mellan progressiv rock och jazzrock när det kommer till beteende samt de sociala och ideologiska reglerna. Det jag anser mig ha kommit fram till vad gäller kännetecknande drag hos jazzrocken är en musikalisk skicklighet, komplexitet och en stor del improvisation, något som härstammar från jazzen, men med en attityd och framtoning som mer påminner om rocken. Att visa på vad som kännetecknar en genre kan vara en svår uppgift, för vem är det som egentligen avgör vilken genre en låt eller en artist tillhör om inte själva artisten.

Keywords

Jazzrock, Fusion, Jazz, Rock, Genre, Musikanalys

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Syfte.....	1
2.1 Frågeställning	2
2.2 Avgränsningar.....	2
3. Tidigare forskning	2
4. Teori.....	4
5. Metod	7
5.1 Musikanalys	7
5.2 Urval och tillvägagångsätt:	8
5.3 Metodkritik.....	9
5.4 Etiska överväganden	9
6. Resultat	10
6.1 Bebop.....	10
6.1.1 Formella och tekniska regler.....	10
6.1.2 Beteenderegler	12
6.1.3 Sociala och ideologiska regler.....	12
6.1.4 Ekonomiska och juridiska regler	13
6.2 Jazzrock	14
6.2.1 Formella och tekniska regler.....	14
6.2.2 Beteenderegler	16
6.2.3 Sociala och ideologiska regler.....	17
6.2.4 Ekonomiska och juridiska regler	17
6.3 Progressiv rock	18
6.3.1 Formella och tekniska regler.....	18

6.3.2 Beteenderegler	21
6.3.3 Sociala och ideologiska regler.....	21
6.3.4 Ekonomiska och juridiska regler	21
7. Resultatanalys.....	22
7.1.1 Formella och tekniska regler.....	22
7.1.2 Beteenderegler	23
7.1.3 Sociala och ideologiska regler.....	24
7.1.4 Ekonomiska och juridiska regler	24
8. Diskussion	24
9. Källförteckning	27
9.1 Tryckta källor	27
9.2 Elektroniska källor	27
9.3 Strömmande video	28

1. Inledning

I musik har fusion två betydelser, antingen den perceptuella kombinationen av elementära aspekter av musik som frekvenser eller toner, detta kallas perceptuell fusion. Det kan också betyda resultatet av att kombinera olika distinkta genrer vilket skapar en hybridgenre, då säger man fusionmusik (Thompson, Lamont, Parncutt & Russo, 2014). I den här uppsatsen ligger fokus enbart på fusionmusik.

Hos mig fanns det innan undersökningen påbörjades många frågor kring fusion och vad som skiljer ursprungsgenrerna jazz och rock från den genre som skapats i och med kombinationen av båda dessa genrer, jazzrock. Dessa frågor resulterade i den fördjupning som följer. För att komma fram till vad som kännetecknade denna fusiongenre valdes två närbesläktade genrer ut för en jämförelse.

Att säga sig komma med ett slutgiltigt resultat kan verka ambitiöst, men det är egentligen inte ambitionen. Målet är istället att visa på ett sätt att hitta kännetecknen och att tolka dessa. Detta leder förhoppningsvis till att fler blir intresserade av att genomföra egna musikanalyser och på så sätt skapa en diskussion om vad en viss genre bygger på. Avsikten med denna undersökning är att bidra med en djupare och mer ingående förståelse för skillnaderna mellan närbesläktade genrer som utvecklats ur varandra.

2. Syfte

Syftet med denna undersökning är att analysera ett antal musikverk ur fusionergenren jazzrock för att ur mitt perspektiv se vad som är kännetecknande för just denna genre. Samtidigt ska jazzrock samt två till genrer analyseras, detta för att få en övergripande blick av de likheter som finns men även för att se vad som skiljer dem åt. Detta bidrar sedan till att läsaren kan bilda sig en egen uppfattning av dessa genrer och hur man kan gå tillväga för att göra en musikanalys.

2.1 Frågeställning

1. Vad är de kännetecken som går att finna i genren jazzrock?
2. Finns det någon skillnad mellan jazzrock, bebop och progressiv rock utifrån Franco Fabbris genredefinitionsmodell?

2.2 Avgränsningar

Det finns ett stort antal genrer inom fusion. Jazzrock, som är en av de mest populära, har valts ut för att avgränsa undersökningen. Genren ska sedan jämföras med bebop som är en subgenre inom jazz och progressiv rock som är en subgenre inom rock.

3. Tidigare forskning

I detta kapitel redovisas tre olika tidigare forskningar. Lars Lilliestam valdes ut för att han utgår från människans perspektiv, kanske inte så mycket musiken i sig utan hur människor uppfattar musik och hur den påverkar deras liv. Milkowski däremot utgår mer ifrån själva musiken och de som utövar den. Elvira Björnfots forskning har valts ut då hon använder sig av Fabbris genredefinitionsmodell, vilken också kommer att användas i den här undersökningen.

Till att börja med har vi alltså Lars Lilliestam som i sin bok *Musikliv: Vad människor gör med musik – och vad musik gör med människor* (2006) beskriver musiken och människans påverkan på varann. Syftet är att få läsaren att tänka efter, upptäcka och rannsaka sina egna föreställningar för att förstå musik i vårt samhälle som något mer komplicerat och mindre självklart (Lilliestam: 2006:11-12).

Kungstankarna är 1: Musik är ett redskap i människors liv, något som används för olika syften. 2: Musik är en del av kulturen och måste ses som en del av och i ljuset av andra mänskliga aktiviteter. 3: Hur vi tänker om musik – benämner, beskriver, värderar – är grundläggande för hur musik används och vilka effekter den får (Lilliestam: 2006:16)

Lilliestam tar även upp hur vi kategoriserar samt jämför musik med annan när vi lyssnar på den och menar på att man kategoriserar musik i hög grad beroende på av vilket förhållande man har till den, ju mer kännedom om musiken desto mer preciserat kan man kategorisera och urskilja (Lilliestam, 2006:198). Däremot om man ej har kännedom eller helt enkelt tycker illa om musiken har man svårt att göra stildistinktioner och i dagens samhälle kategoriserar vi mer precist genrer och stilar (Lilliestam, 2006:199).

För att få till en objektiv undersökning är det viktigt att ha med sig det Lilliestam säger då olika forskare har olika infallsvinklar, vilket kan leda till olika resultat. Det i sig bidrar till undersökningen då syftet är att hitta kännetecknande drag för att sedan se om det finns större skillnader mellan genrer.

Vidare har vi Bill Milkowski som alltså utgår mer ifrån själva musiken och dess utövare som i ett kapitel av samlingsboken *The Oxford Companion to Jazz* (Kirchner, 2000:502) beskrivit hur fusion är den mest omtalade hybriderna av jazz, men absolut inte den första. Han beskriver fusion mellan jazz och rock på följande sätt:

...it brought together the seemingly disparate worlds of rock and jazz into a volatile marriage that was reviled by older jazz purists (who smugly referred to it as "con-fusion") and revered by a younger generation that easily related to its throbbing high energy. (Kirchner, 2000:502)

Milkowski förklarar att från början beskrivs genren som rå och fylld av frihet, en rebellisk rörelse som drevs av risker och en vilja att söka nya vägar (ibid.). Han fortsätter sedan att beskriva ett antal musikers och artisters inflytande på genren.

En del i undersökningen har varit att se om de element som Milkowski beskriver finns i de analyserade verken, för att ytterligare styrka att det är kännetecknande element. Kan råheten och den rebelliska rörelsen också synas i bebop och progressiv rock?

Slutligen har vi Elvira Björnfots kandidatuppsats (2013) som erbjuder en undersökning av två snarlika subgenrer och vad som skiljer dessa åt. Detta gör hon med hjälp av genrererna black- och death metal. I undersökningen har Fabbris mall för genredefinition använts där formella och tekniska, semiotiska, beteende, sociala och ideologiska samt ekonomiska och juridiska

regler undersöks. Sedan med hjälp av Fabbris mall har hon ur det perspektivet analyserat musiken, liveframträdanden, skivomslag, låttexter, beteenden samt litteraturstudier.

Resultatet hon fått fram är att det finns vissa musikaliska skillnader, men att de viktigaste skillnaderna är mentaliteten hos utövarna och deras sätt att se på ideologier och budskap (Björnfot, 2013:70). Black metal uppstod som ett uppror mot death metal och det är just skillnaderna i livsstil och ideologi som är det viktigaste i black metal. Hon beskriver att i death metal finns det en acceptans för förändring och mångfald, något som saknas i black metal.

Eftersom Björnfot använder sig av Fabbris genredefinitionsmall då hon jämför två närliggande subgenrer är hennes uppsats ett bra stöd i arbetet med denna undersökning som har ett liknande syfte.

4. Teori

Här presenteras Franco Fabbris regler för genredefinition och Mark C. Gridleys definition av jazz respektive rock. Fabbris genredefinitionsmall valdes som verktyg, detta för att ha en välbeprövad modell för den här typen av undersökning. Gridley har på ett enkelt sätt visat på vad det är som särskiljer jazz och rock. Hans forskning erbjuder ett sätt för mig att jämföra de olika resultat jag får fram av min musikanalys.

För att inleda har vi alltså Franco Fabbri och hans *A Theory of musical genres: Two applications* (1980) som är en studie uppdelad i tre delar. För den här undersökningen kommer endast den första delen att tas upp då den går in på definitionen av musikgenrer. Fabbri menar att det finns ett antal regler som kombineras med varandra för att bilda definitionen av en genre. Dessa regler är inte till för att lösa problemet av att analysera en genre utan för att indikera att det är något komplext för att senare kunna undersöka närmare med de mest relevanta teoretiska verktygen (Fabbri, 1980:2).

Fabbri nämner dessa regler inom genredefinition:

- Formella och tekniska regler
- Semiotiska regler
- Beteenderegler
- Sociala och ideologiska regler
- Ekonomiska och juridiska regler

Formella och tekniska regler handlar om hur musiken låter, musikers prestation, instrumentation och komplexitetsnivå gällande melodik, harmonik och rytmik (Fabbri, 1980:3). Semiotiska regler berättar hur musiken fungerar som retorik och vilka kommunikativa funktioner som existerar (Björnfot, 2013:5). Beteenderegler handlar om hur publik och musiker beter sig, men även hur man agerar i en inre cirkel inom genren (Fabbri, 1980:5). Sociala och ideologiska regler är vilken bild man har av musikerna och vad både musiken och de står för, hur man som musiker kommer in i genren och vilka lyssnarna är (åldersgrupp, klass, genus, religion, politik) (Björnfot, 2013:5). Den sista regeln som nämns är ekonomiska och juridiska regler som ifrågasätter hur produktionen och konsumtionen av musiken fungerar, men också om ägar rätt, upphovsrätt, finansiell belöning och relationen till skivbolag (ibid.).

Med hjälp av dessa regler kan man fokusera på att se både det viktigaste och det mindre viktiga i musik, då ljud innehåller en stor mängd information kan detta vara ett bra verktyg. Men man ska samtidigt ha i åtanke att genrer är i ständig förändring.

För att sedan ytterligare knyta an till min undersökning har jag använt mig av Mark C. Gridley som i sin artikel *Clarifying Labels: Jazz, Rock, Funk and Jazz-Rock* (1983) förklarar skillnader mellan jazz och rock. Det han menar är att rock och jazz historiskt sätt delar samma ursprung, att de kommer ur gospeln, arbetssången och bluesen. Men de representerar olika inriktningar, då jazz primärt är en instrumental musikform och rock oftast byggs runt sång (Gridley, 1983:27). Det som skiljer jazz från rock på 50- och 60-talet enligt Gridley är att rock typiskt sätt har (Gridley, 1983:28):

1. Kortare fraslängder
2. Mindre frekventa ackordsförändringar
3. Mindre komplexitet av melodi

4. Mindre komplexitet av harmoni
5. Mindre användning av improvisation, särskilt i ackompanjering
6. Mycket mer upprepning av melodiska fraser
7. Mycket mer repetition av korta ackordprogressioner
8. Mycket enklare trummönster
9. Mer uttalad repetition av trummor
10. Mer uttalad upprepning av basfigurer

Rytmiskt sätt handlar jazz om flexibilitet och avslappning medan rock betonar intensitet och stabilitet. Instrumentationen i rock är oftast elektronisk till skillnad från jazz där man på 50-, 60-talet använde sig av klassiska akustiska instrument som bland annat saxofon och trumpet. Musikernas skicklighet varierar även vid framförandet påstår Gridley, då jazzmusiker har tendens att visa mer skicklighet än rockmusiker (ibid.).

Det som kännetecknar bebopgenren är att musiken är upptempo, mindre baskage i trumkompet och istället mer cymbaler och hihat. Basisten spelar s.k. walking bass då den tar tonerna i det ackord som spelas och aldrig spelar samma not konstant. Pianisten fick mer frihet för att använda båda sina händer för att ackompanjera och var inte längre bunden till att vänster hand skulle spela bastonen i ackordet (Jazzquotations, 2010). Kännetecknande aspekter för progressiv rock är osymmetriska taktarter, distortion, elektronisk manipulation i instrumenten och framförallt långa låtar (Macan, 1997:35,42,49).

5. Metod

För att komma fram till ett resultat på frågeställningen har musikanalys använts som metod. Anledningen till detta är att för att förstå musiken i sin helhet behöver den brytas ner i mindre beståndsdelar för att sedan jämföras så att de skillnader som finns blir mer tydliga och lättförklarade.

5.1 Musikanalys

Som Nilsson (1999:9) beskriver i sin D-uppsats, förståelse av ett musikstycke är beroende av vilket förhållningssätt som intas till musiken, alltså vad är det vi vill först. Valet av metod har gjorts för att kunna nå en slutsats till vad som kännetecknar de olika genrerna. Ljudkvalitén och produktionen kommer inte att undersökas på grund av att de har mindre relevans för denna undersökning. Det som kommer att ligga i fokus är vad som utmärker genrerna och de olika byggstenarna i musikverken för att svara på vad det är som skiljer jazzen från rocken och vad det är som gör att just dessa genrer har sammansmält till fusionengenren jazzrock.

Enligt Ternhag (2009:34) kan en musikanalys vara av två olika slag, intentionsanalys och receptionsanalys. Intentionsanalys menar på att man ska förstå hur musiken är konstruerad, hur musikens enskildheter bygger upp helheten och främst hur musikskaparen tänkte och gick tillväga när hen komponerade verket (ibid). Receptionsanalys utgår istället ifrån lyssnarens intryck av verket och en önskan att förstå hur verkets olika delar kan ge en grund till intrycken. Det handlar till stor del om hur de musikaliska beståndsdelarna upplevs och inte om beståndsdelarna i sig (Ternhag, 2009:35). För min undersökning kommer jag att använda receptionsanalys då jag kommer basera undersökningen på mina egna lyssningsintryck. Dessutom kan man påstå att receptionsanalys är mer rättvis mot verket, då det oftast är vad åhörarna anser om verket som spelar roll i det långa loppet (ibid).

En musikanalys måste vara selektiv, att man då bör välja ut parametrar som är viktiga i sammanhanget så läsaren kan uppfatta vad som är viktigt och karaktärskapande (Nilsson, 1999:13). För att analysera musikverken kommer fem stycken parametrar användas och här

kommer de också beskrivas kort. Dessa parametrar valdes för att få en övergripande syn på vad som är karaktäristiskt och viktigt i genrerna, för att senare kunna tolka dessa resultat. Dessa parametrar kopplar jag även till Fabbris formella och tekniska regler.

Jag har valt ut fem parametrar som kommer att analyseras under formella och tekniska regler. Just dessa fem valdes för att de kändes viktigast för att ta reda på skillnaderna och likheterna mellan genrerna. De parametrar som valts ut är följande (ibid.):

- Musikalisk form – Låtens uppbyggnad, strukturen.
- Melodik – Melodin i instrument och dess påverkan på låten.
- Rytmm och takt – Rytmm och takt i musiken
- Dynamik – Intensiteten i framförandet.
- Instrumentens funktion – Vilka instrument hörs, hur låter de och vilken funktion har de.

5.2 Urval och tillvägagångsätt:

Undersökningen kommer att analysera låtar ur de tre genrerna, jazzrock, bebop och progressiv rock. Dessa tre genrer har valts ut på grund av dess olikheter men också för att de historiskt sett har utvecklats ifrån samma grund (Gridley, 1983:27). Bebop är en subgenre ur jazz och progressiv rock en subgenre ur rock, valet att analysera dessa två subgenrer har gjorts för att det blir mer konkret än att ge sig på de stora genrerna jazz och rock. Det blir lättare att avgränsa området när man väljer ut specifika subgenrer.

Elva låtar har valts ut, fem låtar ur genren jazzrock och tre låtar var ur bebop och progressiv rock, dessa presenteras under resultat. Fler låtar valdes ut till genren jazzrock då det är den genren som huvudsakligen ska undersökas och de andra valdes senare ut för att jämföra. Alla låtar som kommer att analyseras är instrumentella och släppta mellan 60- och 70-talet med undantag ifrån genren bebop där många verk kom tidigare. Valet av instrumentala låtar är gjort för att ytterligare avgränsa och förenkla analyserna då ett element, sången, är borttaget.

Genomförandet av musikanalysen gjordes genre för genre, i kronologisk ordning, därför ordningen bebop, jazzrock och till sist progressiv rock. För att få till en struktur i analysen radades Fabbris regler upp för att få en grund. Semiotiska regler valdes bort då dessa handlar om hur musiken fungerar som retorik och vilka kommunikativa funktioner som existerar,

dessa analyser baseras på låttexter. Då de musikverk som analyseras i den här undersökningen enbart är instrumentala valdes semiotiska regler bort. Analysen började med formella och tekniska regler och följde Nilssons parametrar. De olika musikverken lyssnades igenom ett antal gånger samtidigt som anteckningar skrevs ned om vad som hördes och upplevdes. För att komplettera lyssningen analyserades även livevideos för att förstå dynamik, instrumentation och de övriga regler som krävde observation. Låtarna som valdes ut lyssnades på via streamingtjänsten Spotify. För att ta reda på kompletterande uppgifter om de olika genrerna har jag även använt mig av litteratur.

5.3 Metodkritik

Eftersom ingen informant eller respondent kommer att medverka i studien baseras resultaten på mina egna uppfattningar och tolkningar om hur musikverkens hörbarhet framförs. Det är viktigt att försöka att se på materialet med en objektivitet och inte allt för mycket väva in sina egna åsikter om de olika genrerna, till exempel om något är bra eller mindre bra. Man måste försöka se det hela som ett försök att komma fram till ett resultat där ens egna åsikter om de olika genrerna inte återspeglas allt för mycket. För att undvika detta kommer mallar från Fabbri och Nilsson att användas för att underlätta objektiviteten i undersökningen.

Läsaren ska själv kunna bilda sig uppfattningar och åsikter om det som beskrivs och tolka undersökningen ut efter eget perspektiv.

5.4 Etiska överväganden

Ingen respondent är medverkande i denna uppsats därför har etiska överväganden inte varit nödvändiga, det är något som man annars bör ha i åtanke. De fyra huvudkraven framtagna av vetenskapsrådet är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet (Vetenskapsrådet, 2002).

6. Resultat

Vetenskaplig analys handlar om en uppdelning av helheter i mindre beståndsdelar, genom att göra detta kan man hitta mönster som bygger upp helheten (Ternhag, 2009:33). Därför kommer nu varje genre i kronologisk ordning analyseras ur olika aspekter för att sen senare i resultatanalysen sättas ihop till en ny helhet där allt ska jämföras. I de tre separata presentationerna av genrerna används Fabbris genredefinitionsmodell. Under Fabbris formella och tekniska regler kommer även fem av Nilssons (1999) parametrar att användas. Jag kommer börja med att presentera genren bebop, sedan jazzrock som utvecklades ur bebopen och till sist progressiv rock som bland annat utvecklades ur jazzrock.

6.1 Bebop

Följande musikverk valdes ut för analysen:

Låt 1: Stealin' Apples – Benny Goodman Septet

Låt 2: Most Like Lee – Lee Morgan

Låt 3: Paraphernalia – Miles Davis

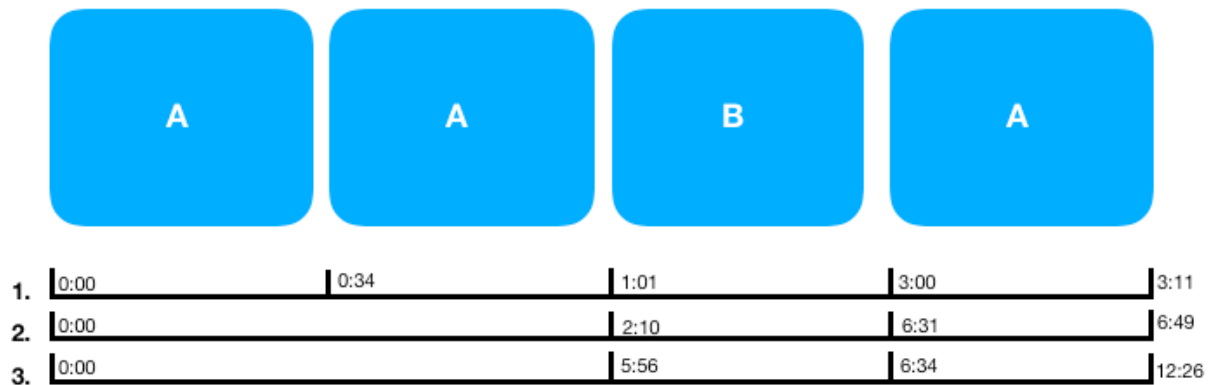
6.1.1 Formella och tekniska regler

Musikalisk form

Det är vanligt att all jazzmusik innehåller improvisation och ingen av de utvalda låtarna är ett undantag. Alla innehåller ett flertal solon på olika instrument.

Den klassiska formen för en låt inom jazzgenren är AABA. Den första sektionen "A" är vanligtvis 8 takter som upprepas, ibland med variation. I "B" ges det mer tonkontrast och låten kan byta tonart i vissa fall. Sedan återgår låten till "A", sitt ursprungsläge innan låten tar slut (JazzStandards, i.d.).

I alla tre analyserade låtar följer de AABA formen. I figuren här kan man se hur jag sett detta:

Figur 1. 1. Stealin' Apples – Benny Goodman Septet, 2. Most Like Lee – Lee Morgan, 3. Paraphernalia – Miles Davis

Melodik

Det kan vara svårt att avgöra vad som i jazz spelar melodi då mycket är improvisationer men i bebop hör man oftast en blåssektion som spelar en melodi unisont. Egentligen har alla instrument förutom gitarren och trummorna en melodisk funktion, då trummorna och gitarren fungerar mest som rytmik.

Rytm och takt

Alla tre låtar går i 4/4 takt och rytmen är swing. Trummorna låter ständigt med ett varierande mönster. I låten Paraphernalia har även gitarren en särskild rytmik, frasen är snärtig och kompletterar trumrytmen.

BPM:

Stealin' Apples – Benny Goodman Septet – 107 BPM

Most Like Lee – Lee Morgan – 93 BPM

Paraphernalia – Miles Davis – 126 BPM

Dynamik

Dynamiken kontrolleras mycket av instrumenten, var i låten de befinner sig känns väldigt oförutsägbart då många solopartier ingår i ett stycke. Ett kännetecken inom bebop är att

låtarna är väldigt upptempo men även om tempot känns snabbt och kvickt så kan dynamiken variera. Något som jag lade märke till var att volymen gick ned under improvisationssolona och när solot avslutades ökade volymen igen.

Instrumentens funktion

Typiska instrument för bebopgenren är klarinett, trombon, saxofon, trumpet, piano, kontrabas, trummor, akustisk gitarr och ibland, men mer sällan elgitarr. Det är vanligast att jazzkompositörer skriver instrumental musik, därför är instrumentens funktion viktig.

Instrumenten som har improvisationssolon i låtarna är allt från saxofon, trumpet, klarinett, kontrabas, elgitarr. Det finns även låtar med sång men oftast fokuserar låtarna på blåsinstrument, rytmen i trummorna och en varierande basgång.

I alla låtar hör man en basgång som vandrar (s.k. walking bass), den upprepas inte på samma ton utan varierar konstant. Trumsetet bygger mycket på hihat, cymbal och virvel. Pianot och gitarren fraserar mellan trummans slag.

6.1.2 Beteenderegler

I Bebop är både musikerna och lyssnarna väldigt mån om sin presentation, de har på sig kostymer, har finkammat hår och rör sig med klass. Liveframträdanden görs i konsertlokaler med en scen och en sittande publik, i vissa tillfällen på jazzklubbar med dans.

Musikerna kommunicerar med publiken vid presentation av låten eller bandet, men när de spelar är de koncentrerade på vad de själv gör och samspelet med bandet.

6.1.3 Sociala och ideologiska regler

Genren uppstod på New Yorks jazzklubbar när afroamerikaner hade jamsessioner. De representerade en rörelse bort ifrån sydstaternas plantager och mot ett bättre liv i storstäderna i norr (Lane, 2013:188). De snygga kostymerna och det coola utseendet hos musikerna stod i kontrast till de före detta clownliknande beteendet hos de tidigare jazzmusikerna. Istället tog de avstånd ifrån att betraktas som den ”svarta clownen”.

Ett sätt för bebopmusikerna att ta avstånd från att kallas ”en enkel omedveten svart musiker” var de dissonanser, snabba ackordförändringar och komplexiteten i rytmiken de använde sig av för att bevisa sin skicklighet och därmed sitt människovärde (ibid).

Musiken ger ett intryck av en förfinad och kultiverad genre. Detta speglas även i musikerna och lyssnarna som har kostym och befinner sig i fina miljöer.

I två av låtarna är det enbart afroamerikanska män som spelar och publiken består till största delen av vita lyssnare, med undantag av låten Stealin’ apples där det är en orkester bestående av vita män. Dock så är låten Stealin’ apples från början skriven av en afro-amerikan, Fats Waller.

6.1.4 Ekonomiska och juridiska regler

Det är variation bland de skivbolag som musikerna hade kontrakt med. Till exempel Lee Morgan har nästan bara släppt musik med skivbolaget Blue Note Records, bland annat albumet Cornbread, där låten Most Like Lee finns med. Detta skivbolag har även Benny Goodman släppt album med. Blue Note Records är ett skivbolag som endast släpper jazz i dess olika former. Miles Davis har bara släppt musik på välkända skivbolag som Warner bros, Capitol och Columbia. De flesta musikerna släpper musik inom skivbolag som specificerar sig på jazz, skivbolag som Blue Note Records och Prestige bland annat.

6.2 Jazzrock

Följande musikaliska verk har analyserats:

Låt 1: Black Market – Weather Report

Låt 2: Barbary Coast – Weather Report

Låt 3: Chameleon – Herbie Hancock

Låt 4: Medieval Overture – Return To Forever

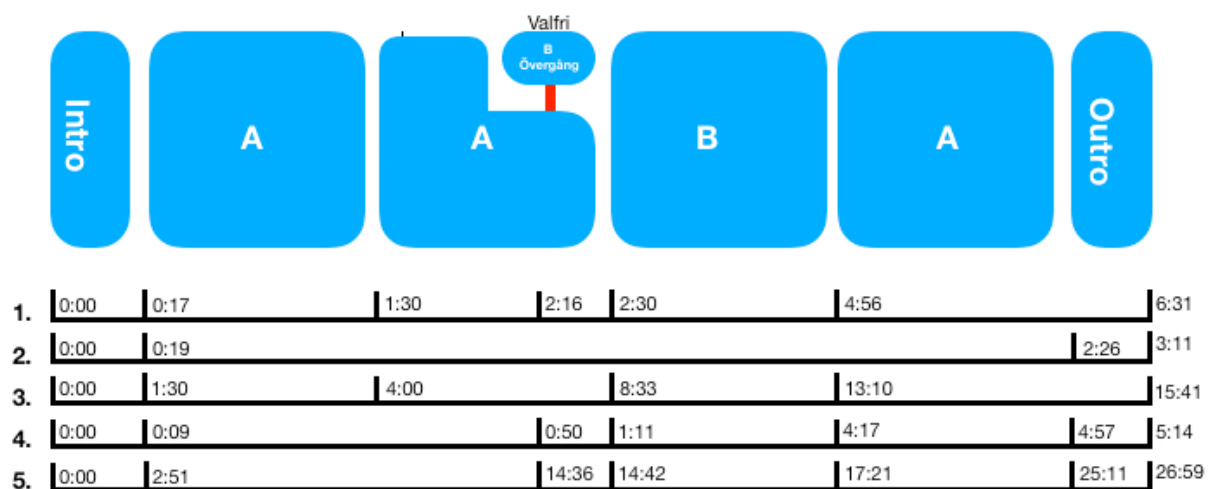
Låt 5: Bitches Brew – Miles Davis

6.2.1 Formella och tekniska regler

Musikalisk form

Former i jazz, och också jazzrock kan vara svåra att följa då en stor del av musiken består av improvisationer. I de flesta låtarna börjar något slags intro och följs sedan upp med en melodi som återkommer och går genom en större del av låten. Under den återkommande melodin kan man ofta höra att det också övergår i solon, oftast med flera olika instrument som i varsin tur genomför sitt solo. Oftast någonstans i mitten av låten hör man att kompet ändras, nya ackord, ny melodi och ny rytmik.

Den klassiska formen AABA passar in i bebop och passar även in på jazzrock. Här har jag analyserat händelseförloppet i låtarnas form:

Figur 2. 1. Black Market – Weather Report, 2. Barbary Coast – Weather Report,

3. Chameleon – Herbie Hancock, 4. Medieval Overture – Return To Forever, 5. Bitches Brew – Miles Davis

Man ser att alla låtar förutom låt nummer 2, Barbary Coast av Weather Report följer AABA formen. Barbary Coast har samma komp genom hela låten och förändras inte särskilt mycket förutom i intro och outro. B övergången är valfri och fungerar när den används som en övergång mellan A och B.

Melodik

I låtarna uppfattar jag att blåsinstrumenten spelar melodin. Men i låten Chameleon av Herbie Hancock kan melodin uppfattas som att den spelas av två instrument, av synthesizern som spelar två olika slingor eller av saxofonen. Dock kan man se saxofonen som soloinstrumentet (Tuna, 2011).

Något som är återkommande i alla låtarna är att gitarren oftast inte har den största rollen utan fungerar mer som ett komp tillsammans med bas och trummor, vanligtvis spelar elgitarren bara snärtiga riff. Så man kan se elgitarren som ett sparsamt instrument inom jazzrock när det kommer till att kompa.

Rytm och takt

Alla undersökta låtarna går i 4/4 och rytmen är swing.

BPM:

Black Market – Weather Report	– 105 BPM
Barbary Coast – Weather Report	– 89 BPM
Chameleon – Herbie Hancock	– 111 BPM
Medieval Overture – Return To Forever	– 107 BPM
Bitches Brew – Miles Davis	– 99 BPM

Dynamik

Dynamiken i låtarna byggs upp genom att alla instrumenten inte börjar spela samtidigt. I flera av låtarna börjar synthesizern eller elpiano att spela och sedan kommer trummorna in och sedan det resterande bandet. För att höja låten kommer blåsinstrument in för att spela på "B" sektionen och fortsätter sedan in till "A" sektionen.

En stor faktor till en ökad dynamik är trumkompet, om man tar låten Black Market av Weather Report som exempel märker man hur trummornas dynamik styr största delen. Låten börjar lugnt i "A" sektionen och ökar sakta till "B". När klarinetten börjar spela sitt solo har trummorna ökat extremt i volym och flera fills används här. Ackompanjerat till trummorna är det även bongotrummor som höjer dynamiken. Efter klarinettsolot dras dynamiken direkt tillbaka. Alla musiker spelar sparsamt förutom elpiano som går tillbaka till ursprungsmelodin. Sakta ifrån denna lugna period i musikstycket börjar alla musiker lägga in fler fills, toner för att återigen ta upp dynamiken. Klarinetten återkommer igen och de vampar innan låten tar slut. (montreuxlive, 2012)

Instrumentens funktion

Det är vanligast att låtar inom jazzrock är instrumentala. Typiska instrument inom genren är elgitarr, elpiano, synthesizer, trumpet, saxofon, bas och trummor. Alla instrument fyller varsin funktion för helheten men särskilt för dynamiken och de spelar med en otrolig virtuositet.

6.2.2 Beteenderegler

I jazzrock känns det som en friare och mer experimentell miljö till skillnad mot den typiska bebopern som tänker otroligt mycket på sin presentation. Genom att analysera deras beteenden under liveframträdanden så känns både musiker och publik i och till den här genren mer frisläppta och inte lika hårt styrda av klädkoder etc. Det känns som att den nya yngre generationen bryter loss lite från de klassiska "jazzreglerna", som Milkowski nämner (Kircher, 2000) såg de äldre jazzentusiasterna på de unga jazzrockmusikerna som att de förvirrade jazzen och inte följde de "regler" som tidigare fanns. Detta avspeglar sig inte bara i själva musiken utan också i scenframträdanden och i hur publiken beter sig.

6.2.3 Sociala och ideologiska regler

Som Milkowski nämner är jazzrocken från en början en genre fylld av frihet och råhet, en rörelse som inte var rädd för risker och nya vägar (Kirchner, 2000:502). Musikerna och lyssnarna var då en yngre generation som hade en uppskattning för jazz men även rockens distortion och attityd.

Musikerna i de analyserade låtarna är endast män.

En anledning till varför en musikalisk fusion kan uppstå är att om ett band har ett antal musiker som primärt spelar en specifik genre och de andra musikerna en annan genre kan kombinationen resultera i fusion (Thompson, Lamont, Parncutt & Russo, 2014), till exempel Miles Davis och Herbie Hancock kommer ifrån en jazzbakgrund.

6.2.4 Ekonomiska och juridiska regler

Det alla band har gemensamt är att de släppt musik med Columbia, men några har även släppt musik med mindre skivbolag. Eftersom många av musikerna inom jazzrock kommer från en jazzbakgrund har de släppt musik med bolag som inriktar sig på den genren också.

- Weather Report – Columbia
- Herbie Hancock – Columbia, Blue Note Records, Warnes Bros, Verve (som släppt musik för stora jazzartister som Ella Fitzgerald, Stan Getz och Billie Holiday)
- Return To Forever – ECM (känt för jazz), Columbia, Polydor
- Miles Davis – Capotiol, Prestige (känt för jazz), Columbia, Warner bros.

6.3 Progressiv rock

Följande musikverk ska analyseras:

Låt 1: Janis – Focus

Låt 2: One of These Days – Pink Floyd

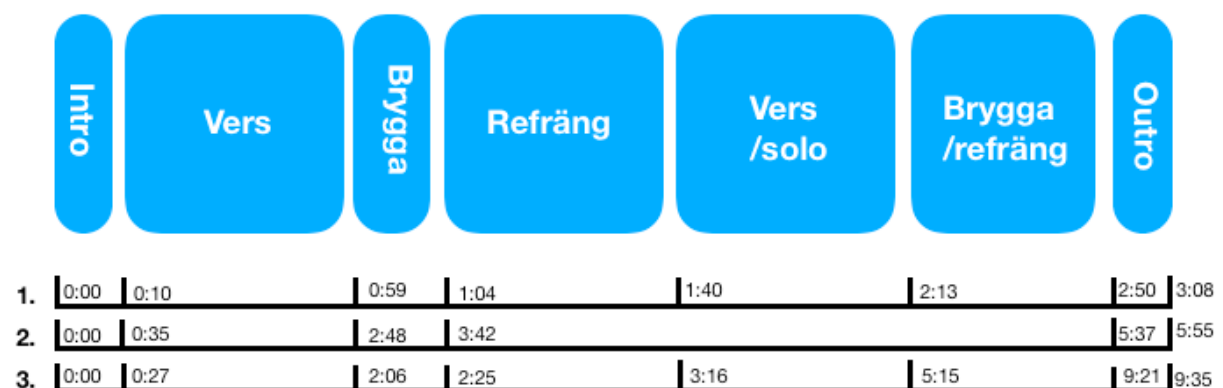
Låt 3: La Villa Strangiato – Rush

6.3.1 Formella och tekniska regler

Musikalisk form

I en klassisk rocklåt är formen: intro, vers, brygga, refräng, solo och flera instrumentella partier, denna form kallas vers/refräng form (Campbell, Brody, 2007:5). I denna analys är låtarna endast instrumentala, dock kan man få känslan av de olika partierna som vers och refräng trots att det inte förekommer sång.

De tre analyserade låtarna påminner om varann, det som skiljer dem åt är att de har väldigt olika långa partier och att de skiljer sig efter första ”refrängen”. Alla låtarna startar med ett intro som byggs upp till vad man skulle kunna kalla en vers eller som tidigare nämnt i bebop och jazzrock ”A”. Sedan känns det som det blir en brygga som bygger upp för en refräng där melodierna ändras. Efter ett tag kommer ett soloparti, där soloinstrumentet som i de olika låtarna varierar bland flöjt, synthesizer och elgitarr, går ifrån melodin och gör något helt nytt.

Figur 3. 1. Janis – Focus, 2. One of These Days – Pink Floyd, 3. La Villa Strangiato – Rush

Det är efter den första så kallade refrängen låtarna går åt olika riktningar. Låt 1, Janis återgår till vers sedan brygga och avslutas med ett outro. Låt 2, One of These Days går från refräng och solo till ett outro. Låt 3, La Villa Strangiato går till ett solo sedan till någon slags refräng och till ett outro. Så alla låtar har samma slags uppbyggnad men avslutas olika.

Melodik

I låten Janis hörs det tydligt att melodin spelas av ett multitrack av flöjter. Jag får känslan av att flöjterna fungerar som en sångröst annars hade fungerat, men istället för ord får man endast toner. I La Villa Strangiato är det elgitarren som spelar melodin, oftast tillsammans med basen. Det är svårare att säga vilket instrument som spelar melodin i One of These Days, det är basen som är det mest återkommande och igenkännbara men det utförs ingen särskild melodik.

Ett av de mest identifierbara elementen hos progressiv rock är användningen av ekon, ”echo” av symfonisk musik, renässans och barock (Macan, 1997:31). Det hörs i både flöjterna i låten Janis och i den akustiska gitarren i introt av låten La Villa Strangiato en antydning till klassisk musik.

Rytm och takt

De tre musikverken har olika taktarter, Janis går i 2/4, One of These Days i 4/4 och La villa Strangiato i 3/4.

BPM:

Janis – Focus	– 127 BPM
One of These Days – Pink Floyd	– 104 BPM
La Villa Strangiato – Rush	– 144 BPM

Dynamik

Introt i One of These Days är väldigt långt, det börjar med atmosfärs ljud och sen kommer bas in och dynamiken byggs konstant upp i flera minuter med ytterligare hjälp av trummor, synthesizer och lapsteel.

När man lyssnar på de långa instrumentala låtarna är det till en början så att man blir förbluffad av musikernas otroliga virtuositet, men efter två eller tre minuter sätter en viss avtrubbad känsla in och man önskar en större variation av instrumentering och dynamik, en bättre balans mellan virtuosolos och ett mer melodiskt tillvägagångssätt, och i slutändan en känsla av att musiken "gick någonstans" (Macan 1997:41). Det är något man kan känna i One of These Days, det tar ett tag tills man känner att låten sätter igång men under hela uppbyggnaden kommer element av olika instrument in för att lyfta dynamiken. En kontrast till den låten är La Villa Strangiato där det är mycket som händer ljudmässigt, här finns det fler förändringar melodiskt.

Instrumentens funktion

De typiska instrumenten inom genren är elgitarrer, bas, trummor och oftast en Hammond, annars en Mellotron eller Moog. Hammondens gav en katedralliknande atmosfär till musiken (Macan, 1997:33).

Det Focus och Pink Floyd har gemensamt när det kommer till hur musiken är uppbyggd är att låten byggs runt ett instrument, det är i alla fall uppfattningen jag får. I Janis är det flöjterna som känns mest centralt och i One of these days är det basen som är genomträngande. David Gilmour, en av Pink Floyds medlemmar säger själv att låten började som ett experiment med delayeffekter på basen och att det sedan kom att bli en låt (Songfacts i.d).

Det är enkelt att säga att basen är genomgående i hela One of These Days, det är både Roger Waters och David Gilmour som spelar på varsin bas. Den ena basen hade gamla strängar vilket skapade ett annat sound som de valde att behålla och låten är även fylld av cymbal krasch ljud, detta användes för att dölja att David Gilmour hade editerat in en bas tagning på bandinspelningen i efterhand (ibid.).

I La Villa Strangiato är det svårt att säga att ett instrument sticker ut mer än de andra, det är snarare alla instrument som kompletterar helheten och istället är beroende av varandra. I de olika delarna av låten blir det mer fokus på vissa instrument och i andra delar något annat instrument. Då detta görs subtilt är det med en liten hörbar skillnad.

I både One of these days och La Villa Strangiato hör man synthesizers. De har distortion, eko och elektronisk manipulation.

6.3.2 Beteenderegler

Som Sherwin (2012) säger är progressiv rock inte bara en musikstil utan en attityd och ett tankesätt. Det här är inte något unikt för progressiv rock utan något som genomsyrar många olika musikstilar och deras följare.

Uppfattningen jag får när jag ser på inspelade liveframträdanden med banden är att de inte agerar så utåtriktat mot publiken utan är mer inne i sig själva, musiken och instrumenten.

6.3.3 Sociala och ideologiska regler

Rock sågs tidigare som en musikstil för den ”lägre” klassen men i samband med ”Summer of Love” och hippierörelsen så var det fler medelklassungdomar som tog till sig musiken, och då framförallt progressiv rock (Macan, 1997:15). Bilden man får av lyssnarna är att de är den yngre generationen och består av både kvinnor och män. Samtidigt som musikerna också är unga och majoriteten är män.

6.3.4 Ekonomiska och juridiska regler

Alla banden har gemensamt att de har släppt album med stora skivbolag, som bland annat EMI, Columbia och Atlantic. Men de har även släppt tidiga album med självständiga skivbolag, ett exempel är Vertigo som endast släpper icke kommersiell musik och inriktar sig på progressiv rock.

- Focus: EMI, Imperial, Sire Records, Arco, IRS, Musea, Vertigo, Cherry Red
- Pink Floyd: EMI, Columbia, Capitol, Parlophone, Harvest
- Rush: Atlantic, Mercury, Roadrunner, Moon, Anthem

7. Resultatanalys

Nu när analysen indelats i olika aspekter kan man på ett nytt sätt jämföra de olika delresultaten och få en ökad förståelse för analysen av genrererna.

7.1.1 Formella och tekniska regler

Musikalisk form

Det tydliga när man analyserade formen i jazzrock och bebop är att de båda följer AABA-formen. Båda genrererna består även till störst del av improvisation.

I progressiv rock skiljer sig låtarna mer, även om man här skulle kunna applicera AABA-formen så är progressiv rock lite mer komplext efter B-sektionen. Progressiv rock följer den klassiska vers/refräng formen som framhäver vers och refräng när de väl spelas (Campbell, Brody, 2007:5).

För alla tre genrererna gäller det att oavsett om det förekommer sång eller inte i låtarna så ligger fokus på det instrumentala, det vill säga merparten av låtarna är instrumentala i huvudsak.

Melodik

Något alla genrererna har gemensamt är att de har en melodi som upprepas under hela låten. De börjar oftast spela melodin, sedan bryts den av för att släppa fram en variation men sedan återkommer den ursprungliga melodin igen.

Rytm och takt

Gemensamt för bebop och jazzrock är att alla låtarna gick i taktart 4/4 med swingrytm. Taktarten i progressiv rock varierade mellan 2/4, 3/4 och 4/4. I bebop och jazzrock hörde man mycket av rytmiken även i gitarrererna och inte bara i trummorna.

Dynamik

Det är svårt att säga om dynamiken var mer märkbar i en genre än i någon av de andra.

Lyssnar man på inspelade och mixade versioner av låtarna är det svårt att peka ut någon av genrerna som mer dynamisk. Kollar man istället på liveframträdanden på internet så får man uppfattningen av att jazzrock och progressiv rock har en större variation i ljudstyrka och mer intensitet. Man ser också hur dynamiken byggs upp när alla musiker inte spelar samtidigt utan kommer in i olika takter och partier av låtarna. I bebop är det mer vanligt att alla musiker både börjar och slutar spela samtidigt. Det finns trots det även dynamik i bebop men den är mindre hörbar, speciellt för den ovana lyssnaren.

Instrumentens funktion

I alla genrer är instrumenten otroligt viktiga, dock kan man se mer skillnad på vilka instrument som träder fram mer. I Bebop och jazzrock är det mycket fokus på blåsinstrument något som är mindre typiskt i progressiv rock. Det som jazzrock och progressiv rock har gemensamt är användningen av både elektriska och akustiska instrument. Gitarren har fått en större roll i dessa genrer.

Det jag märkte utifrån Gridleys (1983) resultat är att det som utmärker rocken är *”mindre användning av improvisation, mycket mer upprepning av melodiska fraser, enklare trummönster och mer upprepning av basfigurer”*.

7.1.2 Beteenderegler

Jazzrock och progressiv rock påminner om varandra när det gäller beteenderegler. I dessa två genrer har den samtida hippierörelsen börjat ta form och de beter sig fritt och är inte bundna av konventioner och regler. De kanske har lagt tanke på hur de klär sig och rör sig men de finns inget rätt eller fel. Utseendet anses mindre ”fint” då de har långt, fett hår, något som är kontrast från den finklippta bebopern.

I de olika genrernas beteenderegler så skiljer sig bebop från de två andra genrerna. I bebop tänker man mycket på hur man presenterar sig själv, de vill bli betraktade som seriösa och därför väljer de bland annat att använda kostym.

7.1.3 Sociala och ideologiska regler

I både jazzrock och progressiv rock får jag uppfattningen att den största andelen av lyssnarna var ungdomar. Det beror på att bägge genrerna var något nytt och att de bröt mot gamla regler och därför är det möjligt att de unga lättare kunde acceptera och ta till sig den musiken.

Bebop var mer lik den äldre jazzen men de presenterade sig på ett nytt sätt, då de skulle bevisa sig vara skickliga så de tog avstånd ifrån den gamla synen på jazzmusiker som sågs som "svarta clownen" (Lane, 2013:188).

De utvalda låtexemplen i alla genrer har gemensamt att musikerna endast består av män.

7.1.4 Ekonomiska och juridiska regler

Band ur alla tre genrer har släppt musik på stora bolag (till exempel Columbia), men det är också vanligt för banden i de här genrerna att släppa musik på skivbolag som specialiserar sig på de ursprungliga genrerna, jazz eller rock. De musiker och band som tillhör genren jazzrock har också släppt album på skivbolag som enbart specialiserar sig på och är kända för jazz.

8. Diskussion

Det är små men märkbara skillnader mellan bebop och jazzrock, men ju längre utvecklingen av genrerna gått märks en större skillnad. Det vill säga att med tiden som genren existerat så experimenteras det mer inom genren, vilket till slut kan resultera i helt nya genrer. Det här experimenterandet märks också då skillnaden mellan bebop och jazzrock inte är lika påtagliga som de mellan bebop och progressiv rock. Vidare så är skillnaden mellan jazzrock och progressiv rock inte heller så väldigt stor. Genom att ha studerat dessa tre genrer ser man på den utveckling som skett med tiden och vad följderna blivit. Alla dessa små förändringar skapar tillsammans nya genrer, man kan säga att det är en slags evolution.

Det som kännetecknar jazzrock enligt min analys är hörbart en utvecklad form av jazz som fått inslag av rockens distorsion och attityd. Låtarna är fyllda av improviserade solon som

spelas av allt från synthesizers till saxofoner och trumpeter. Jazzrockens musiker och lyssnares beteende skiljer sig mest ifrån de inom bebop då det inte är lika mycket fokus på presentation och utseende, något som är präglad av rocken. Milkowskis förklaring om hur jazzrocken uppfattades som rå och rebellisk passar in på det jag tycker mig höra och se (Kirchner, 2000:502).

Det är svårt att svara på frågeställningen och få en uttömmande beskrivning av en genre, dels för att skillnaden mellan genrerna inte var så stor och dels för att skillnaderna inom genren och ett och samma bands låtar kan vara stora. Mycket av kännetecknen ligger hos bandens egen uppfattning av vad de producerar. Men arbetet har ändå gett mig och förhoppningsvis läsaren en bättre syn på vad skillnaderna är.

Det märktes under undersökningens gång hur viktiga alla aspekter inom en genre är, inte bara det hörbara men också kulturen. Innan undersökningen trodde jag skillnaden mellan alla genrer, särskilt jazzrock och progressiv rock skulle vara alltför stor i sammanhanget och att därför progressiv rock skulle vara irrelevant för undersökningen. När analysen sen påbörjades märkte jag hur likheterna ändå fanns där. Hade jag fått gjort om något hade två subgenrer som tillhör samma genre analyserats istället. Analysen av tre genrer kändes lite övermäktig, speciellt när det kom till resultatanalys där alla tre skulle jämföras med varandra. Avgränsning är som vanligt mycket viktigt men också svårt.

Validiteten och trovärdigheten i denna uppsats kan självklart ifrågasättas, då en annan forskare med en annan infallsvinkel och bakgrund möjligtvis hade fått ett annat resultat. Mer erfarna forskare och lyssnare av dessa genrer har så klart bättre utgångspunkt för en sådan här undersökning vilket Lilliestam påpekar. Han menar på att ju mer kännedom man har om den musik man analyserar desto tydligare kan man kategorisera och urskilja kännetecknen (Lilliestam, 2006:198). Detta är ytterligare ett bevis på att det kan vara svårt med genrebeskrivningar då det ofta ligger hos utövare/lyssnare att själva karaktärisera musiken och skapa sig en uppfattning, även om det finns konventioner och regler. Men då detta är en receptionsanalys så utgår ändå resultatet från undersökaren.

En infallsvinkel för en framtida forskare på det här ämnet skulle kunna vara att fokusera mer på kulturen, men även det som finns runt omkring musiken för att ytterligare belysa skillnaderna mellan genrerna. Det skulle också vara intressant att se utvecklingen för en

specifik musiker, till exempel en jazzmusiker och hur dennes verk har förändrats och möjligtvis blivit jazzrock, eventuellt om musikern även gjort rockmusik.

Slutligen har detta arbete gett mig funderingar kring Fabbris begrepp regler, då jag anser att det är svårt att säga att det finns regler inom genredefinition, eftersom att så mycket beror på den enskilde lyssnaren. Några uttryck som för mig känns mer passande hade varit konventioner, riktlinjer eller mönster.

9. Källförteckning

9.1 Tryckta källor

Gridley, Mark C (1983). *Clarifying Labels: Jazz, Rock, Funk and Jazz-Rock*. Popular Music and Society, Volume 9, 1983 – Issue 2

Kirchner, Bill (red.) (2000). *The Oxford companion to jazz*. Oxford: Oxford University Press

Lilliestam, Lars (2009). *Musikliv: vad människor gör med musik – och musik med människor*. 2. rev. uppl. Göteborg: Ejeby

Nilsson, Mårten (1999). *Rockanalys i musikvetenskapliga uppsatser: en undersökning och handledning*. D-uppsats. Uppsala: Uppsala universitet

Ternhag, Gunnar (2009). *Vad är det jag hör? Analys av musikinspelningar*. Göteborg: Ejeby

9.2 Elektroniska källor

Björnfot, Elvira (2013). *Att definiera och skilja på snarlika subgenrer: Tillämpat på death- och black metal*. Kandidatuppsats. Högskolan Dalarna

Campbell, Michael & Brody, James (2007). *Rock and Roll: An Introduction*. [elektronisk resurs]. 2 uppl. Cengage Learning.

Fabbri, Franco (1980). *A theory of musical genres: two applications*. Hämtad den 24 oktober 2018 från <https://www.tagg.org/xpdfs/ffabbri81a.pdf>. Popular Music Perspectives

Jazzstandards (i.d). *Jazz Standards: Harmony and Form*. I *Jazzstandards.com*. Hämtad den 21 november 2018 från <http://www.jazzstandards.com/theory/harmony-and-form.htm>.

Jazzquotations (2010). Brief History of Bebop. Hämtad den 7 januari 2019 från <http://www.jazzquotations.com/2010/05/brief-history-of-bebop.html>.

Lane, Jeremy F. (2013). *Jazz and Machine-age Imperialism: Music, "race," and Intellectuals in France, 1918–1945 (Jazz Perspectives)*. [Elektronisk resurs]. University of Michigan Press.

Macan, Edward (1997). *Rocking the classics. English progressive rock and the counterculture*. [Elektronisk resurs]. New York: Oxford University Press

Sherwin, Adam (18 augusti 2012). The sound that goes on and on... After 30 years in the wilderness, prog rock is back. *I Independent*. Hämtad den 26 november 2018 från <https://www.independent.co.uk/arts-entertainment/music/news/the-sound-that-goes-on-and-on-after-30-years-in-the-wilderness-prog-rock-is-back-8057365.html>.

Songfacts. Sökord: One of these days by Pink Floyd. I Songfacts.com. Hämtad den 27 november 2018 från <https://www.songfacts.com/facts/pink-floyd/one-of-these-days>.

Thompson, William Forde, Lamont, Alexandra, Parncutt, Richard & Russo, Frank A. (red.) (2014). *Music in the social and behavioral sciences: an encyclopedia*. Hämtad den 20 november 2018 från <https://books.google.se/books?id=kpmlBQAAQBAJ&pg=PT880&lpg=PT880&dq=fusion+genre&source=bl&ots=8xVgqi8Oy1&sig=8abl-YS6lzLRNR9jqcAchOriIvA&hl=sv&sa=X&ved=2ahUKEwiwopelL1-PeAhVso4sKHRhuCFcQ6AEwEnoECAoQAQ#v=onepage&q&f=false>.

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Hämtad den 17 december från <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>.

9.3 Strömmande video

montreuxlive. (2012 september 19). *Weather Report - Black Market (Live at Montreux 1976)* [videofil]. Hämtad från <https://youtu.be/YHh5xNdmuek>

Miguel Tuna. (2011 juni 28). *Herbie Hancock HeadHunters 1974 Bremen – Chameleon* [videofil]. Hämtad från https://youtu.be/8Y4yf_-eQjo